У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Нью Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVII. No. 136. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 1-го СЕРПНЯ (AUGUST) 1970 Ч. 136. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 31-го липня 1970

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОР БЕРРІ ҐОЛДВОТЕР, промовляючи в Сенаті, оскаржував лівих сенаторів в тому, що вони змагають до того, щоб послабити ЗСА під військовим оглядом до такого ступня, щоб Америка була не першорядною військовою потугою, тільки щоб впала на друге, або й третє місце. Свої оскарження скеровував Ґолдвотер на адресу сенатора Вілліяма Проксмаєра з Висконсіну. Ґолдвотер твердив, що лівим сенаторам не йде, щоб коштом витрат на зброєння збільшити витрати на зменшення числа безробітних, на віднову міст і на ліквідацію нечистого повітря та води, тільки про те, щоб послабити мілітарно Америку.

В СЕРПНІ ЦЬОГО РОКУ В АСПЕНІ, Колорадо, відбудеться міжнародний з'їзд науковців, письменників і філософів, які розглядатимуть проблему впливу нової технології та шукатимуть способів як поліпшити теперішнє довкілля людини. Конференція зачнеться 29-го серпня і триватиме до 3-го вересня. В ній візьмуть участь 60 осіб, в тому половина будуть американці. Теми дискусії: технологія і творче мистецтво, вартості людини і якість довкілля. На місце з'їзду вибрали тому Америку, бо тут найвища технологія.

САРДЖЕНТ ШРАЙВЕР КРИТИКУЄ НІКСОНА за те, що не поборює належно убозтва в цій країні. Шрайвер — колишній голова Уряду Економічної Можливости і бувший амбасадор до Франції. Тепер він не займає жадного державного становища, тільки очолює демократичний комітет, який дбає про те, щоб якнайбільше демократів вибрати цього року до Конгресу. Шрайвер промовляв до 400 членів, які працюють у ВІСТА, це значить в організації, що добровільно допомагає Америці. Уряд президента Ніксона не підтримує належно цієї організації, твердив Шрайвер. „Що Ніксон зробив для ВІСТА? — казав Шрайвер, — те саме він робить для Америки".

ГОЛОВА АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ — Конґресу Індустрійних Організацій Джордж Міні, зізнаючи в Палатній Підкомісії Праці, домагався, щоб Конґрес збільшив мінімальну платню за одну годину праці з теперішніх 1.60 доляра до 2-ох долярів. Він також домагався зменшити тижневе число годин праці, щоб цим способом дати можливість затруднити більше число робітників. Міні сказав, що коли хочемо зліквідувати убозство в цій країні, то мусимо збільшити низькі платні за години праці. Підкомісія плянує збільшити мінімальні платні за годину праці, бо деякі фармерські робітники тепер дістають по 1-му долярові за одну годину праці.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ не хоче змінити давньої системи сеньйорату, згідно з яким вибирається голов різних комісій. Ця система не дозволила була свого часу замінити голову Палатної Комісії Клейтона Павелла, хоч його судили за неправильну поведінку з однією негритянкою, яку він був образив, і якій мусів заплатити високу грошову кару. Павелл мав найбільше років праці в Конґресі і йому прислуговувало право бути головою комісії. Пляни скасувати право сеньйорату не вдалися, бо більшість демократів відкинула два внески в цій справі.

У СВІТІ

ЗСА ПОГОДИЛИСЯ ПЕРЕДАТИ ЕСПАНІЇ тридцять і шість уже вживаних турбомоторових бомбардувальних літаків типу Ф-4 Фантом в рекомпенсату за договір ,в якому Еспанія висловила свою згоду на вдержування трьох американських мілітарних баз на еспанській території протягом дальших п'яти років. Літаки цього типу далі вживаються американським летунством, але ж їх вже більше не будують. Проведено цю трансакцію в рамцях признаних З'єднаними Стейтами Америки кредитів у сумі 125 мільйонів долярів на закуп військового виряду.

РОБІТНИКИ ПІДЗЕМНИХ ЗАЛІЗНИЦЬ В МАДРИДІ вирішили — під загрозою покликання їх до війська — припинити започаткований ними страйк і повернутися до праці. Урядовий декрет про примусову мобілізацію робітників мадридських підземок мав увійти в силу в четвер 30 липня о 6-ій годині ранку. Дві години пізніше, після повороту робітників до праці, залізниці, що ними користується половина населення Мадриду, курсували нормально.

ВНАСЛІДОК ЗЕМЛЕТРУСУ В ІРАНІ, що навістив області цієї країни, сумежні із Совєтським Союзом, загинуло понад сто осіб і яких двісті було ранених. Землетрус охоплює район понад 20 000 квадратових миль — на південний схід від Каспійського моря. 26 поселень повністю знищені.

З ТЕЛЬ АВІВУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що ізраїльські летуни зістрілили чотири бойові літаки Об'єднаної Арабської Республіки типу совєтських МІГ-ів, які намагалися припинити налет ізраїльських бомбардувальних літаків на область Суезького каналу. В повідомленні з Каїро про цей же налет сказано, що ізраїльські літаки були примушені до відворону і що літаки ОАР вернулися без будь-яких втрат до своїх баз.

ФИЛИП Ц. ГАБІБ, провідний член американської делеґації для паризьких переговорів у справі миру у В'єтнамі, закінчив своє призначення і вертається до ЗСА. Він очолював американську делеґацію після відходу Генрі Кебота Ладжа взимку цього року аж до 77-ої сесії паризької конференції, яка відбулася минулого тижня. Від'їжджаючи з Парижу, Габіб заявив, що переговори могли б бути успішні, якщоб представники Північного В'єтнаму і В'єтконґу не використовували їх виключно для пропаґандивних цілей.

ПРЕЗИДЕНТ ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ НГУЄН ВАН ТІЄ заявив, що після 1973 року Південний В'єтнам потребуватиме для „охорони миру" вже тільки яких 50 тисяч американського війська. В 1971 році американські збройні сили будуть потрібні тільки для охорони деяких мілітарних влаштувань. Увесь тягар війни нестимуть південнов'єтнамські збройні сили.

ПІВДЕННОКОРЕЙСЬКІ БОЙОВІ ЛІТАКИ затопили у вівторок 28 липня ц. р. північнокорейський розвідувальний корабель, який плив побіля побереж Південної Кореї поблизу місцевости Сокчо. Корабель мав шпигунські завдання і висаджував на територію Південної Кореї комуністичних агентів і шпигунів. Комуністичний корабель був переслідуваний південнокорейськими літаками й суднами протягом семи годин. Із його залоги не врятувався ніхто.

Президент про поборювання інфляції і збільшення числа безробітних

Лос Анджелес. — Президент Ніксон на пресовій конференції твердив, що урядова політика в поборюванні інфляції починає виявляти успіхи, бо „охолоджуються" інфляційні сили, хоч ця боротьба дорого коштує американську економіку, бо збільшилося число безробітних, як це передбачували урядові чинники. Та Президент підкреслив ще інший чинник, який впливає на сповільнення темпу збільшення економіки, а саме перехід економіки з воєнного на мирний стан. Оце вперше в останніх 20-ох роках, казав Президент, що витрати на оборону менші, як видатки на домашні цілі. В бюджеті на оборону призначено 37 відсотків всіх федеральних видатків, а на внутрішню програму 41 відсоток. Впродовж останнього року 800.000 осіб покинули або збройні сили або фабрики, які працюють для оборони. Очевидно, що велике число цих осіб збільшили скількість безробітних. Але Ніксон висловив надію, що цей перехід економіки з воєнного на мирний стан відбудеться без більших некорисних наслідків, і країна зможе працювати для миру, що є її ціллю і бажанням. Президент заявив, що його Уряд зовсім не занедбує контактування зі студентами академічних шкіл, як дехто твердить. Президент заявив: „Ми кінчаємо війну, ми хочемо її закінчити. Ми скасуємо обов'язкову військову службу, і матимемо армію добровольців. Ми маємо вирішити справу чистого і здорового довкілля. Мусимо мати чисте повітря й чисту воду". Ніксон запевнив студентів, що Уряд не буде користуватися репресіями у відношенні до студентів.

Мітчелл заперечує поголоску про скасування виборів у 1972 році

Вашинґтон. — Головний прокуратор ЗСА Джан Н. Мітчелл заявив, що ведеться слідство, щоб встановити хто це пустив таку поголоску, що Уряд президента Р. Ніксона плянує не відбувати виборів в 1972-му році та анулювати Конституцію. Мітчелл сказав на пресовій конференції: „Нам здається, що ми знаємо, де з'явилася така поголоска. Та ми хочемо довідатися докладніше про цю брехню". В журналі „Скенлен'с" появилася була ця вістка, як нібито меморандум віце-президента С. Еґню. Цю поголоску повторюється між студентами, хоч вони самі в неї не вірять, казав Мітчелл. Генеральний прокуратор гадає, що можна буде припинити поширювання цієї брехні тоді, коли можна буде повідомити, хто це зфабрикував цю брехню. Мітчелл висловив надію, що це вдасться зробити. Мітчелл в розмові з журналістами оптимістично висловився про те, що цього року не буде стільки заворушень в студентських кемпусах, як минулого року. Він гадає, що

Конґрес схвалив 4.4 більйона на допомогу школам

Вашинґтон. — Сенат схвалив на допомогу школам 4.4 більйона долярів, що є на 453 мільйони більше, як проєктував Уряд президента Р. Ніксона. Ніксон перестерігав, що поставить вето, коли Конґрес збільшить предложену ним суму, але і демократичні і републіканські сенатори вірять, що Президент підпише цей закон, який домагається федеральної допомоги для публічних шкіл і фондів на стипендії та позички для студентів в коледжах. Сенатор републіканець Норріс Коттан, член Освітньої Підкомісії, заявив, що, на його думку, Президент діятиме по цій самій лінії, якою керувалися члени Освітньої Підкомісії, і підпише схвалений Конґресом проєкт про допомогу школам і студентам. Президент Ніксон заявляв 8 днів тому на пресовій конференції, коли цей проєкт схвалила була Палата Репрезентантів, що він „мусітиме зробити важке рішення", коли цей законопроєкт прийде на його стіл до підпису.

През. Ніксон запевняє Ізраїль, що плян ЗСА в справі перемир'я не становить загрози для його безпеки

Лос Анджелес. — Перїу й головну частину своїх заяв і відповідей на пресовій конференції, яка відбулася тут в четвер 30-го липня ц. р., президент Ніксон присвятив проблемам миру на Середньому Сході. Він з притиском підкреслив, що запропонований американським урядом плян перемир'я між Ізраїлем й арабськими державами на становить ніякої загрози для безпеки ізраїльської держави. През. Ніксон висловив сподівання, що й Ізраїль прийме пропозицію ЗСА, так, як її прийняла вже Об'єднана Арабська Республіка під проводом Нассера і Йордан. Стверджуючи, що американський уряд бере до уваги й освідомляє побоювання Ізраїлю щодо можливости посилення мілітарної підготови арабськими країнами під час тривання перемир'я, през. Ніксон заявив, що перемир'я буде пов'язане із забороною будь-яких військових, підготовчих чи оперативних дій на Середньому Сході і що З'єднані Стейти Америки докладуть усіх зусиль і заходів для втримання рівноваги сил в обширі Середнього Сходу. Тому ж, за словами Президента, Ізраїль може прийняти пропозицію ЗСА без будь-якого страху для себе. Торкаючись ситуації в південно-східній Азії, през. Ніксон ствердив, що вигляди на досягнення миру у В'єтнамі тепер набагато кращі, як були ще перед операціями в Камбоджі, внаслідок яких становище Південного В'єтнаму і В'єтконґу видатно послабилися. Ствердив також през. Ніксон, що йому невідомо про будь-які розбіжності в поглядах на розв'язку в'єтнамського конфлікту, що їх мають президент Південного В'єтнаму Нгуєн Ван Тіє і новий керівник американської делеґації у паризьких переговорах амбасадор Дейвід К. Е. Брюс. Погляди щодо можливостей створення коаліційного уряду у Південному В'єтнамі такі ж самі, як і в американського уряду. Запитуваний щодо мілітарної готовости ЗСА на випадок збройного конфлікту між ЗСА й СССР, Президент відповів, що якби така війна почалася, то ні ЗСА, ні Совєтський Союз її не виграють.

Противники американського пляну перемир'я погрожують розбиттям урядової коаліції

Тел Авів. — Зібрання парляментарних послів другої за величиною політичної Ізраїльської партії, що нею є крайнє права Гагал, вирішили під час своїх нарад в четвер 30 липня ц. р. відкликати своїх репрезентантів з уряду Ґолди Меїр в тому випадку, якщоб урядом і парляментом Ізраїлю була прийнята пропозиція ЗСА в справі перемир'я на Середньому Сході. Названа партія увійшла була до урядової коаліції ще в 1967 році, перед вибухом шестиденної війни між Ізраїлем й арабами. У зв'язку з рішенням послів Ґагалу, що було прийняте 14 голосами проти 9 при двох неприсутніх, уряд Ґолди Меїр відбув спеціяльне засідання для розгляду ситуації. Ніяких рішень не прийнято і дальші наради відкладено на п'ятницю 31 липня. Ізраїльські політичні кола вважають справу перемир'я скомплікованою. Перемир'я Ізраїль не бажає, але не хоче відкидати відкрито американський плян, який передбачає припинення воєнних дій на протяг 90 днів із рівночасним започаткуванням мирових переговорів між Ізраїлем й арабськими країнами. Провід і члени партії Гагал побоюються, що прийняття американського пляну може включати зобов'язання, щоб Ізраїль звільнив окуповані ним 1967 року арабські території. З дугого боку, вважають, що вихід репрезентантів Ґагалу з уряду не позбавить його парляментарної більшости в Кнессеті.

Департамент Скарбу вніс законопроєкт про збільшення податку від газоліни

Вашинґтон. — Представник Департаменту Скарбу вніс до Конґресу два законопроєкти, які мають збільшити прибутки державної скарбниці. Один проєкт просить про схвалення більшого податку від продажу тієї газоліни, яка має домішку олива, підтримуючи своє домагання тим, що схвалення цього податку буде засобом в поборюванні нечистого повітря, бо дим із цієї газоліни дуже шкідливий для людського здоров'я. Інший проєкт домагається приспішити податки від дарунків. Департамент Скарбу оцінює, що коли Конґрес схвалить запроєктовані податкові зміни, то прибутки державної скарбниці збільшаться впродовж одного року на 2.8 більйона долярів. Голова Палатної Комісії Скарбів і Засобів, яка опрацьовує всі фінансові законопроєкти, — Вілбур Д. Міллс заявив, що він почне працю над цим проєктом ще перед тритижневими вакаціями Конґресу, які мають початися 14-го серпня. Та не знати, чи можна буде здійснити це, бо Комісія тепер працює над торговельними законопроєктами.

Популярність Президента збільшилася — стверджують опитування Ґеллупа

Принстон, Н. Дж. — Аґенція д-ра Джорджа Ґеллупа перевела опитування в днях від 10-12 липня і ствердила, що популярність президента Ніксона збільшилася на 6 пунктів від попередніх опитувань з 19-21 червня. Збільшення популярности постало тому, що Президент наказав до 30-го червня відтягнути з Камбоджі всі американські збройні сили. Останні опитування виявляють, що 61 відсоток опитуваних схвалює урядування Ніксона, 28 відсотків не схвалюють, а 11 відсотків не зайняли становища. 21 червня схвалювали урядування Президента 55 відсотків опитуваних, а 31 відсоток був проти. В березні ц. р. тільки 53 відсотки опитуваних хвалили Президента. Найпопулярніший Ніксон в південних стейтах, де майже 7 з-поміж 10-ох опитуваних схвалюють спосіб урядування Ніксона.

Москва висловлює признання Нассерові, Пейпінґ засуджує пропозицію ЗСА

Москва. — В спеціяльній статті, присвяченій ситуації на Середньому Сході, „Правда", офіційний орган Центрального Комітету Комуністичної Партії Совєтського Союзу, висловилася з великим признанням про його „політичну відвагу" президента ОАР Нассера, яку він виявив, приймаючи американську пропозицію щодо замирення на Середньому Сході всупереч неґативному ставленню до цього екстремістичних арабських кіл, зокрема Іраку і палестинських повстанських організацій. Стаття „Правди", як і заява совєтського уряду з підтримкою для американського пляну замирення, складена в суботу минулого тижня, підкреслюють позитивне ставлення совєтського уряду до ініціятиви ЗСА. В політичних колах вважають, що прийняття арабськими державами американського пляну перемир'я поставить арабів у вигідну позицію проти Ізраїлю, зокрема уможливить їм добиватися звільнення окупованих Ізраїлем теренів. Водночас із цим повідомляють з Пекінґу, що китайські офіційні чинники заатакували гостро американську пропозицію в справі перемир'я на Середньому Сході, заявляючи, що вона є вислідом змови між ЗСА і Совєтським Союзом проти арабських держав.

У Відні відбудеться посвячення пам'ятника на могилі д-ра Олександра Тисовського

Ню Йорк (Ю. Ф.). — Як повідомляє з Відня старша пластунка Марта Гірняк-Вовсідка, уповажнена Головною Пластовою Булавою для справ будови і посвячення пам'ятника на гробі основоположника Українського Пласту, д-ра Олександра Тисовського-Дрота, праці зв'язані з будовою пам'ятника добігають кінця. Святочне посвячення пам'ятника відбудеться в дні 16 серпня 1970 р. О год. 12-ій полудня буде відправлена заупокійна Служба Божа в церкві св. Варвари, а опісля відбудеться посвячення пам'ятника на Центральному Цвинтарі у Відні. Службу Божу відправить і довершить посвячення парох церкви св. Варвари о. д-р Олександер Остгайм-Дзерович. У цих святкуваннях візьмуть участь пластунки і пластуни з терену ЗСА в числі 137 осіб, які в тому часі будуть перебувати на прогулянці в Европі під проводом пл. сен. Д. Ліщинського. На посвяченні пам'ятника слово від Головного Пластового Проводу виголосить пл. сен. о. Михайло Коржан, голова Крайової Пластової Старшини в Німеччині. У посвяченні візьме також участь заступник голови Крайової Пластової Старшини в ЗСА пл. сен. Павло Дорожинський. Після посвячення відбудеться зустріч учасників пластової прогулянки з дружиною та сином покійного Основоположника Пласту.

Український інженер забезпечує водою Парану

Прудентополіс (В. В.). — Інженер Павло Борушенко прибув в ці околиці по другій світовій війні. Своєю наполегливою працею та чесністю здобув довір'я місцевих властей і нині він уже роками причиняється не лиш до кращого розвитку Парани і Бразилії, але що більше до прославлення українського імени. Остання праця п. інженера Борушенка це реґуляція та очищення озера Ігапо в Лондрині. Спершу треба сказати дещо про Лондрину. Це північнопаранське місто, що його теж прозивають „столицею кави". Лондрина донедавна була центрантом паранських плянтацій кави. По морозах, які були кількома разами, кава вимерзла і ці околиці перейшли на скотарсько-хліборобську ділянку. Вже десять років тут влаштовано штучне озеро. Але як його запроваджувано, то терен заллятий водою не був очищений з пеньків та поробилося багато нерівностей і поробилися яруги, що спричиняють хвороби серед довколишньої людности. Головно ескістосемоза, що така часта в Бразилії, має якнайдогідніші умовини розвиватися. Тут же живуть і множаться слимачки, які є розносциками згаданої недуги. Інженер Борушенко вже третій місяць, день-у-день працює в тім терені та кропітко вимірює і досліджує озеро. Про інженера Борушенка написала газета „Фоля де Лондріна" обширну статтю і подано також, що прибув з України. Народився там 1902 року, а 1949 прибув до Бразилії. Тут, хоч не знав мови, але мав титул ґеодезичного інженера, став одним із рідкісних фахівців в тій ділянці, що їх має Бразилія.

За 21 рік побуту в Бразилії, точніше в Парані, наш земляк вже провів топографічні праці для постачання води в таких містах: Мандаґварі, Кватіґва, Сертанополіс і Клевеландія та управильнив ріки в містах Пато Бранко, Іраті, Кастро, Кайоба, Санто Антоніо да Платіна, Камбара, Ураї, Жатаїзіньо і, врешті, в Лондрині. Крім цієї праці, провів поміри для теперішніх міст Паранасіти, Івайпоран, та Паранаві. У тім часі, як працював тут, панувала неподільно пуща-праліс.

Додамо, що дочка інженера Борушенка Оксана, є професором і науковцем паранського федерального університету, де між іншим і викладає історію України. Останньо, буваючи в своїй дослідній подорожі, мала автовий випадок коло Прудентополя, на асфальтовій трасі. Отак то майже нема важнішого паранського міста, де б не приклав своєї трудівної руки та голови наш земляк інженер Павло Борушенко.

Комішенери повіту вшанували інж. М. Комічака у 20-річчя його Української Радіопрограми

Піттсбурґ. — Відома не тільки в Піттсбурґу і Західній Пенсильвенії, але й в сусідніх стейтах популярна Українська Радіо Програма інж. Михайла Комічака відзначає в цьому році 20-річчя свого існування. З тієї нагоди Рада Комішенерів, найвища влада повіту Аллеґені в Західній Пенсильвенії, з власної ініціятиви на своїх нарадах минулого тижня схвалила резолюцію, висловлюючи інж. М. Комічакові признання і подяку за його віддану службу в збагачуванні американської культури кращими зразками української та за його участь у різних гуманітарних та інших акціях.

Комішенер Стейсі (зліва) вручає інж. М. Комічакові текст резолюції повіту Аллеґан з нагоди 20-річчя Української Радіо Програми. Між ними пані Анна Комічак, дружина інженера, а останній — комішенер Фрестер

З нагоди 20-річчя керованої ним програми інж. М. Комічак одержав багато привітань та побажань від сенаторів, конґресменів та інших американських і українських діячів. Ряд із цих привітань, між ними привітання від Українського Народного Союзу, що їх виголосили заступник головного предсідника Володимир Сохан і головний касир Петро Пуцило, були передані в програмах двох останніх передач.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У вічному „прориві"

У постанові Центрального Комітету Комуністичної Партії і Ради Міністрів СССР з 21 липня ц. р. виразно стверджується, що „об'єми виробництва та заготівлі картоплі, городини і овочів у колгоспах та радгоспах не задовольняють зростаючих потреб населення"; що „землі для вирощування городини та картоплі використовується недостатньо"; що „насінництво занедбано", а „рівень механізації господарства і плодівництва крайньо низький"; що добрив під ці культури „вноситься мало" і „догляд за посівами не забезпечується"; що „слабо ведеться боротьба з шкідниками та хворобами рослин". І нарешті таке разюче ствердження: „В ряді випадків обробіток цих культур приносить лише втрати".

Отже, простою мовою кажучи, московське ЦК КПСС признається, що підсовєтським громадянам бракує картоплі, буряків, капусти, моркви, яблук, ягід — бракує всіх тих компонентів, з яких складається його щоденна їжа. Хто в цьому винен? — Очевидно, не Брежнєв та його ЦК, які цупко тримаються збанкрутованої колгоспно-радгоспної системи, а — „окремі керівники сільськогосподарських, заготівельних і торговельних організацій". І тому, як звичайно, увесь гнів преси спадає не на ЦК, а на цих безіменних керівників. Сталінська тактика, якої широко вживає і тепер совєтська преса.

40 років латаючи діряву колгоспну систему, від якої майже в цілості відмовилися держави - сателіти, ЦК КПСС та Рада Міністрів цими днями зробили у це спаралізоване тіло дві нові іньєкції: дещо підвищили державні ціни на одержувані від колгоспів продукти, рівночасно залишаючи на тому самому рівні ринкові ціни, і — „вдосконалили систему оплати праці робітників радгоспів", нараховуючи мізерні відсотки за виконання річного пляну. Упосліджений стан селянства виразно розкривається в повідомленні Центрального Статистичного Управління, підготовленого на основі останнього загального перепису: середньомісячна платня робітників (120 рублів) зросла на 5%, а оплата праці колгоспників, висоту якої ЦСУ із зрозумілих причин не подає, — лише на 4%.

На пленумі ЦК КПСС, що відбувся в липні у Москві, Брежнєв виголосив маратонську промову, в якій, обіцяючи колгоспникам золоті гори, закликав їх скріплювати „трудову дисципліну" і „підносити продуктивність праці". Але все це — пусті слова. За діла мусить відповідати він своєю головою. Тож зрозуміло, чому черговий партійний з'їзд, де Брежнєв мусить звітувати, перенесено аж на березень 1971 року. Вірні московські пахолки в Києві за тією самою програмою відбувають тепер пленум ЦК КП-України. І Шелест, її перший секретар, як запопадливий школяр, уже відчитав свою довжелезну доповідь „Про підсумки липневого пленуму ЦК КПСС і завдання комуністичної партії України по дальшому розвитку сільського господарства".

У своїй доповіді П. Шелест, підкресливши, що рішення московського пленуму мають „для нашої партії програмне значення", також „викривав серйозні недоліки", висловлював „тривогу і турботу про стан справ у сільському господарстві". Він обіцяв дальше поширення меліоративних робіт, комплексної механізації та електрифікації сільського господарства і також закликав до „зміцнення партійної, державної і пляновӧї дисципліни". В Україні, казав він, є райони, які за минулі 4 роки жадного разу не виконали встановленого їм пляну продажу хліба державі. „Це — політичні провали в роботі". А в західних і північних областях України, казав П. Шелест, „внаслідок злив становище ще гірше. Тут загинуло чимало посівів". І, доповнюючи загальний невтішний образ, нарікав Шелест, що „в частині господарств соціялістичні зобов'язання щодо продажу тваринницької продукції державі виконуються незадовільно". А Вінницька, Тернопільська та Рівенська області навіть зменшили продаж державі м'яса.

На боротьбу проти „проривів" партія мобілізує тепер увесь свій пропаґандивний апарат. І по всіх редакціях в Україні тріскотять друкарські машинки: „Хліб — у засіки батьківщини!", „Вчасно підготуватися до зими!", „Дав слово — дотримай!"..

Імперський нагай ляцить на спинах поневоленого люду.

Мих. Килимний

ПІДПІЛЬНЕ ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

Куритиба. — Все, що не вкладається в рямці так званого „соціялістичного реалізму", в СССР мусить іти в підпілля. Так є з різного роду літературою, так є з науковими працями, особливо з ділянок історії та ґенетики, так є і з образотворчим мистецтвом, тобто малярством та скульптурою.

Відомий часопис Бразилії „О Естадо де Сан Павло" подав недавно на тему підпільного образотворчого мистецтва в Совєтському Союзі велику статтю, на цілу сторінку, підписану, напевно, псевдонімом Арсен Погрібний. На жаль, походження свого псевдоніму автор згаданої статті не розкрив, а це було б цікаво для українського читача. Зі статті видно, що Арсен Погрібний дуже близько стоїть до тих кіл у західньому світі, які пов'язані з творцями підпільного образотворчого мистецтва в СССР (переважно в Москві і трохи в Ленінґраді), займаються перепачковуванням їх робіт у країни вільного світу, влаштовують тут їх виставки, як і невідомими шляхами виплачують високі гонорари упослідженим офіційною владою совєтським малярам і скульпторам. Сам Арсен Погрібний (що теж виходить зі статті) не раз уже побував у Совєтському Союзі (принаймні в Москві та Ленінґраді), маючи там „надійні" адреси та „своїх" людей. Ствердженням цього він і починає свою статтю:

„Одна провідниця, згідно зі своїм зобов'язанням, уже чекала на мене в залі Калужская-метро о 4-ій годині по полудні... моя провідниця знала адреси кожного маляра аванґардиста (так називають себе підпільні мистці) і мала авто".

Отож, у даному випадку, провідниця Арсена Погрібного була не з „Інтуриста", а „іншого ґатунку", — від підпільних о б р азотворчих мистців. Разом з нею Арсен Погрібний:

„Наша перша візита була до Іллі Кабакова; побачили його нову студію... Візитанти напочатку одержали від господаря по одній великій склянці водки... Кабаков один з більш талановитих молодих артистів Совєтського Союзу... Офіційні совєтські критики називають його „космополітом". Правдиво ж, він використовує елементи сюрреалізму, дадаїстики і „Поп Арт"... Кабаков чекав на нас, працюючи над одним з малюнків... Моя провідниця пояснює: „Коли картини наших малярів потрапляють неофіційним шляхом за кордон, тут виникає просто фантастичний конфуз. Це добре відомо Кабакову та його друзям уже багато років, коли їхні картини дісталися до Італії. Тоді чимало західніх журналістів, використовуючи відвідини стосовної виставки, скритикували офіційну совєтську політику щодо волі мистецтва та панування бюрократії в Москві... Бюрократія відразу заатакувала мистців... Ті атаки нагадували собою обвинувачення проти Синявського і Даніеля у „ворожій ідеології та наклепах на совєтський уряд"... Кабаков відкинув мою пропозицію влаштувати виставку його робіт у Стокгольмі..."

„Скільки могло коштувати все це (влаштування зручної студії) Кабакову?" — запитую. — „Багато рублів, — відповідає моя провідниця... — і також його нервів". Витрати на матеріял та на різні роботи по будові обійшлися малярові у понад 6.000 рублів — ціна доброго авта — ці гроші він заробив ілюстраціями дитячих книжок..."

Виглядає, що Кабаков „наполовину" працює підпільно, а „наполовину" офіційно, заробляючи гроші і тут і там. Потрапивши раніше в халепу за свої виставки за кордоном, він став дуже обережним, не піддався на умовляння Погрібного. Матеріяльно цього маляра держава забезпечує добре. Але так є далеко не з кожним. Погрібний пише:

„Недалеко від студії Кабакова міститься студія Тарона. Заходимо до монструозного будинку... Тут треба призвичаїтись до темного коридору з багатьма дверима до маленьких квартир, де мешкають цілі родини, користуючись великими й брудними спільними кухнями. Моя чудова провідниця в цьому темному лябіринті непомильно відчинила потрібні нам двері. Вздовж кімнати стоїть дев'ять речей, що одночасно нагадують собою лавки до сидження, маленькі шафки та мольберти. Тарон має тонкі риси обличчя, смуглявий, походить з родини вождя племени на Кавказі, народився в Чекменті... Позаду висить його картина, датована квітнем 1966... під нею виведено каракулями: „Тут намальована хатина божевільного педераста, що накинувся на нас". ...Тарон... не має страху ні перед чим, бо йому нема чого втрачати, він за 30 рублів місячно посідає маленький шматочок місця в кімнаті з повним утриманням. Чимало його колеґ перебувають або перебували в будинках для божевільних... Згодом він мене звів з молодими артистами, яких уже звільнили з будинків для божевільних, але й далі вважають їх за таких. Такі, як вони, належать до громадян другої кляси... Моя провідниця пояснює, що... „авторитети" відносять усі роботи мистців - аванґардистів до тієї ж категорії доробків інших людей, які пишуть протирежимні памфлети, або без офіційного дозволу посідають вогнепальну зброю... Неподільно (в державі) панує догма: „Хто не з нами, той проти нас"...

„... в Совєтському Союзі нараховують 1.000 малярів „не офіційних", з них 500 мешкають у Москві... 20 і трохи артистів - аванґардистів уже опинилися в числі жертв"...

„Маляр Лев Кропивницький пам'ятає зміну своїх по-

(Закінчення на стор. 4-ій)

У СВІТІ ЧИТАЧА

„КУЛЬТУРНІ АРАБЕСКИ"

Видана в минулому році в Мельборні, Австралія, Українським В и д а вництвом „Просвіта" збірка поезій та прози Зої Когут „Культурні Арабески" приманить око читача найперше чудовою, кольоритною обкладинкою роботи нашого відомого мистця Еко. Та й ім'я авторки знайоме читачеві, бо хоч з'явилося воно на сторінках нашої преси не так давно, але в тому короткому часі стало популярне на всіх континентах. Заохочена ентузіязмом читацької маси поспішила, мабуть, авторка дати їй оцю першу збірку своїх творів.

Збірка вийшла досить неоднородно, бо крім віршів гумористичних і сатиричних включила туди авторка ще й вірші ліричні (11) та відділ прози з 8 нарисами. Хоч як приємно авторці виявити всебічність свого таланту, за свої вірші ліричні не знайде вона великого признання, бо сучасна наша поетична творчість на еміґрації і в Україні репрезентована багатьма великими талантами, тож заблиснути тут чимсь новим і свіжим важко. Те саме з прозою, а зокрема з новелею. Сміливий задум нової інтерпретації ролі нашої праматері в першому гріховному падінні людства в „Яблуці" так і остався задумом. П'ять нарисів присвятила авторка темі подружнього життя. Є там натяки на проблеми, конфлікти, є свіжі помічення, але все це тільки шкіци, схеми, матеріяли для дальшої обрібки. Такий же схематичний образ графомана в „Недооцінений", і лише постать емерита еміґранта Степана Селянського в „Вечір перед Різдвом" жива й хвилююча".

Додатньою сторінкою нарисів Зої Когут є простота розповіді, відсутність ліризму. Трапляються довершені картини з життя („Будні"), але по хвилевій удачі авторка поспішає закінчити нарис, часто психологічно не розробивши теми, інколи вдаючись до прийомів анекдоти. Вірші гумористичні і сатиричні є проте тією частиною збірки, за яку читач подивлятиме авторку, бо тут її безсумнівний талант і осяги. Подивлятиме тим більше, що справжніх майстрів у жанрі гумору й сатири в віршованій формі у нас дуже мало, хоча твір, що дав початок нашій новітній літературі, „Енеїда", ввесь пронизаний гумором і сатирою. Безсмертна сатира В. Самійленка, сатиричні токи пробивалися в творчості І. Франка. Заблиснув у цьому жанрі, не розгорнувшись, знищений Е. Стріха - Кость Буревій. До сатири вдавався пізній Олесь. Мало відома, але яка ж досконала сатира Ю. Липи. Сатирична творчість заманіфестована на еміґрації в „Буря в МУР'і", добрі сатирики проявилися біля журналу „Нові Дні" (Свирид Ломачка та інші).

„Коли взяти під увагу — пише Е. Козак у передмові до збірки — що саме сатира та її існування в даній історичній добі є найкращим барометром творчої свободи і демократизму народу, то не дивуймося, що там, в Україні, цей літературний жанр зовсім завмер, а якщо ще десь нидіє, то хіба під плащиком одиноко можливої творчої конспірації, якою є віршована байка. Поза тим сатира в радянській літературі фактично не існує..."

Свідомий цього факту сам автор передмови, як видавець сатиричних періодиків, зумів на протязі десятиліть продовжувати цей жанр біля львівського „Комара" та біля еміґраційного „Лиса Микити". Сьогодні можна говорити з цього приводу не тільки про заслуги цих гумористичних періодиків у відгуках на злобу дня, на недоліки нашого громадського й політичного сектора, але й про існування біля тих періодиків певної літературної школи гумору й сатири. У прозі вона дала найяскравішу постать І. Керницького. У віршованій сатирі сам Еко великий майстер, далі Федь Триндик, ТЕОК, а головне, постійний співробітник, поет Богдан Нижанковський - Бабай.

Нема сумніву, що на формування Зої Когут як сатирика й гумориста великий вплив мала саме група „Лиса Микити", а найбільше Бабай. Обоє вони останніми роками виступають в прекрасному дуеті. Вторуючи Бабаєві в безжалісному висміюванні прогріхів і хиб політичної еміґрації, здобувається Зоя Когут на блискучі сольові партії, як „Не сумуйте", „Сон", „Промова", „Невже", „З громадського альбому".

Крісла, підлога, стеля,
стіни, дах,
Сіренька фарба й пил
десь на жарівці.
У нас хрести
ростуть на цвинтарях,
А ми ще далі
в народній домівці
Шукаємо дороги до мети
Від телевізії
посоутими очима,
В надії щось колись
Таки знайти...

Попадається від авторки і модерністам, і батькам, і чоловікам та добре знайомому власному жіночому родові. Тут і там сатиричні й гумористичні нотки заникають, верх беруть ліричні, ба, навіть дидактичні. Ще мить і, здається, треба буде пригадати авторці слова майстра-вчителя:

Що є за смерть страшніше?..
Це кращі або гірші
Патріотичні вірші!

У цьому місці й починається різниця між Бабаєм і Зоєю Когут. Бабай, як висловився Еко, поет „чистої води", каламбуру, жонґлер слова, він ніколи не жертвує формою для змісту, не змішує стилів. Знову — у Зої Когут не відчувається цієї підкресленої уваги до форми. Вона творить більше вільно, довіряючи своєму безсумнівному талантові. У щасливу мить надхнення, поруч простих, пересічних римованих рядків, трапляються, проте щасливі, блискучі знахідки, як от в „Історії Австралії":

Під нашої плянети
згрублим пасом,
Там, де б носились
підштанці Землі,
Лежить, забута долею
і часом,
Велика латка
на блакитнім тлі...

Крім образности, яка, не зважаючи на всі розпучливі намагання експериментаторів, є й буде основним критерієм мистецької вартости поетичного твору, відчувається тут, зовсім відсутній у Бабая, нахил до описовости, відчувається ширший віддих, епічний розмах.

Всі ці елементи проявилися в сатиричній поемі Зої Когут „Культурні Арабески", що дала назву всій збірці, що чи не найбільше викликала таке одушевлення читачів і сподівання критиків. Сатиричні чи гумористичні поеми в нас неминуче знаходять формальне втілення або в розмірах Франкового „Лиса Микити" або „Енеїди". Остання форма найбільше популярна, використовувана багатьма авторами, може найбільше талановито Петром Голубенком. „Культурні Арабески" зближені до „Енеїди", але авторка зуміла внести різноманітність у розмірах і римуванні, усуваючи так відому, втомлюючу монотонність.

Опис еміґрантського балю пливе з подивугідною легкістю віршування. Перед очима читача пересувається ціла ґалерія типів з якогось там еміґраційного центру. Вичарований авторкою цей світик, з його дивами, проблемами, смаками, розкривається в усій повноті й яскравості:

Тісним півколом за столами,
Що аж угнулись
під пляшками,
Сидить еліта еміґрацій...
Хлюпощуть хвилі
конверсацій,
А з стін на лисини
й обличчя
Так сумно
дивляться сторіччя.
То свідки вславлених часів,
Шевченко, Леся
і Хмельницький,
Франко, Петлюра
і Шептицький...
Питають очі їх без слів:
„Хто ви? Скажіть нам,
ради Бога!
І що між нами є спільного?"

Або:

— Гей! Вальчик просим!
Просим вальця!
— А торт у неї
був з закальцем...
— Ну, випийте!
Я вас так прошу!..
— Я завжди
цю обручку ношу,
Люблю, ви знаєте, опали...

То знову інший світ:

— Гальо, Андрію!
Як там, куме?
Скінчив будову?
— А чортма!
Схотілось бабі три б-друми,
А звідки взять грошей нема...

Нічого тут нового, — банальні, буденні події, пригоди, життя еміґрантів, описані вже не раз талановитими гумористами. Що діє на чи-

(Закінчення на стор. 3-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

ВАКАЦІЙНІ ПРИГОДИ

Один мій приятель, що звик був кожного літа проводити своє вакаційне дозвілля на Флориді, — бо там улітку обнижені ціни на готелі й мотелі, так би мовити, позасезонові, — цього року зрезиґнував з такої приємности, махнувши рукою на Флориду... Так його вивело з рівноваги повітряне піратство, що тепер у цій країні, можна б сказати, на денному порядку: мовляв — купиш квиток на літак до Маямі, а заїдеш до Куби, просто Кастрові в зуби!

— Я забагато в житті пережив, занадто пошарпав свої нерви, щоб бути учасником такої міжнародної авантюри, — сказав наш приятель. — Здається мені, що якби так, несподівано, побачив перед собою на летовищі портрет-машкару цього бородача і червоні полотнища на маштах, — серце моє навалило б і — поминай, як звали!

Землякам, що винесли на еміґрацію з Рідного Краю пошарпані нерви і слабкі серця, справді не варто рискувати життям і здоров'ям, — їм обов'язково треба викреслити з вакаційних плянів повітряний маршрут на Флориду, а вибратись спокійно, без пригод та авантюр, на рідну Союзівку, чи до Гантеру, чи до іншої української вакаційної оселі в горах або над морем. Наскільки мене пам'ять не обманює, здається, ще мабуть не було такого випадку, щоб якісь арабські терористи, вимахуючи револьверами шоферові колоувха, завернули гантерський автобус до Монтічелло чи назад до Ню Йорку...

Хоч і трапляються відокремлені припадки сухопутнього піратства, бо й чого в цій нашій Америці не буває!.. Я сам чув про один такий терористичний напад на нашого земляка, який, слава Богу, щасливо для нього закінчився. Отож, цей земляк, — до речі, мій сусід з Бібрецького повіту, — хронічно терпів на якісь-там шлункові недомагання і кожного літа їздив до Саратоґи брати купелі та цілими ґальонами випивав лікувальної води „Віші".

Аж одного разу, коли він вертався з купелі до мотелю, дружина і теща, що сиділи з ним в автомобілі, стероризували неборака і дали йому наказ — завезти їх на кінські перегони, оскільки обидві жіночки, мама з дочкою, любили, як то кажуть, заграти в коники. Земляк, розуміється, збунтувався і не хотів їхати, та й навіть і не міг, бо його шлункова хвороба виникла на нервовому тлі, а кінські перегони, як це кожному звісно, страшно шарпають людські нерви... То що ж тоді обидві жіночки зробили: сіломіць висадили дядька з авта, разом з ґальоном води „Віші", під якимось баром в місті і наказали йому ждати на них на цьому місці поки вони вернуться з перегонів. То це нашого земляка так поденервувало, що він розбив ґальон з водою, купив собі пляшку горілки і з того часу комплетно вилікувався з шлункових недомагань.

Оце сам називається піратський напад з „гепі-ендом".

І к е р

Микола Лівицький,
президент УНРеспубліки в екзилі

ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

(УРИВКИ ІЗ ЗАЯВ, ЛИСТІВ, ПРОМОВ І ДОПОВІДЕЙ)

(4)

Це, власне, існування і дія Державного Центру, екзильного уряду, саме уряду, підкреслює нашу непримиренність до чужоземної окупації і нашу непохитну вимогу відновлення суверенної української держави... Ми повинні постійно нагадувати (на міжнародному форумі) про національно-державницькі прагнення українського народу й дбати про те, щоб українська проблема далі була проблемою міжнародною, а не зійшла лише на площину проблеми гуманітарної, прав людини і т. п... Власне для цього, у взаєминах з чужинцями, ми повинні покликатися на факт репрезентування У к р а ї н и екзильним Державним Центром, екзильним урядом, а не лише визвольними комітетами чи радами... І хоч сьогодні ми й не можемо сподіватися, щоб українська справа стала в ряді актуальних міжнародних проблем, проте ми самі не повинні зробити нічого такого, що могло б викликати у чужинців враження, ніби українці самі зняли справу відновлення своєї держави з площини міжнародних проблем. А це сталося б, якби ми ліквідували наш Державний Центр, наш екзильний уряд. (З доповіді в ЗСА і Канаді в 1967/68 рр.).

Незмінною політично-визвольною концепцією української еміґрації, а зокрема Державного Центру й екзильного Уряду Української Народної Республіки... є відновлення суверенної і демократичної у к р а ї н с ь к о ї держави — Української Народної Республіки і відокремлення від Сов. Союзу окупованих суверенних держав неросійських народів узагалі, себто відновлення цих держав... Осередок української с а м о с тійницької думки може існувати тільки у вільних умовах життя поза совєтською імперією. Якби ми такого осередку, що спирається на вільно проголошених Актах Самостійности і Соборности 22 січня 1918-19 років, не мали, то цим ми підірвали б можливості спротиву українців на Батьківщині. Тому нашим обов'язком є не тільки зберегти Державний Центр й Уряд Української Народної Республіки, як леґальну репрезентацію, носія і речника справжніх прагнень українського народу і як протиставлення узурпаторсько-окупаційній владі в Україні у формі УССР, але й постійно діяти в державницьких формах боротьби, маючи на чолі нашої визвольної акції саме Державний Центр й екзильний Уряд УНР. (Із заяви 15 червня 1969 р.).

Державний Центр і Уряд УНР в екзилі є не тільки речниками і носіями цієї ідеї (ідеї відновлення суверенности). Вони намагаються своєю визвольною акцією, у різних формах, зокрема на міжнародному форумі, допомагати українському народові в його невпинній боротьбі. Та без всебічної морально-політичної підтримки з боку вільних українців Державний Центр не спроможний мати більші осяги в своїй праці. Тому обов'язком української громадськости в країнах вільного світу є всебічна участь у тій акції, що її провадить Д е ржавний Центр УНР, і всебічна їй допомога. (З листа до українців Піттсбурґу в січні 1970 року).

Мусимо постаратися покласти нарешті край гуляйпільству в нашій національно-визвольній політиці і національно-визвольній акції. Мусимо постаратися давати підтримку — підтримку в людській праці і в матеріяльних засобах, але в справді значних засобах, а не в грошах — не лише на будову чи організацію різних, корисних звичайно, інституцій чи фундацій, але також на працю, на визвольну акцію репрезентанта тої ідеї, за яку, на моє переконання, борються наші патріоти в Україні, себто дати таку підтримку на працю Державного Центру Української Народної Республіки. (Промова на З'їзді Еміґрації УНР в серпні 1968 р.).

5. Про соборність українських земель

Проголошений 50 років тому Акт Соборности має величне символічне значення для українського народу. Ним стверджувалося щонайменше духове поєднання східньої і західньої вітки українського народу, що були століттями від себе відірвані і жили в зовсім відмінних умовах й обставинах — отже стверджувалося духову єдність української нації. Актом Соборности стверджувалося також природне прагнення кожного народу об'єднати всіх своїх синів і дочок в єдину вільну державну одиницю. Це прагнення, що виявило себе в часи визвольної боротьби років 1917-21, а пізніше в революційному рухові спротиву на всіх українських землях, вже ніколи не зникне і буде служити дороговказом і для нинішнього, і для наступних поколінь українців.

Ідеал Соборности нездійснений до сьогодні. Існуюча нині на українській території Українська Совєтська Соціялістична Республіка — це ніяка українська суверенна держава і ніяка соборна Україна. Совєтська пропаґанда твердить про „возз'єднання" українських земель у межах УССР після другої світової війни, підмінюючи, на її погляд, „буржуазно-н а ц іоналістичний" термін соборність „возз'єднанням". Але таке „возз'єд н а н н я" справді не має нічого спільного з соборністю, якої прагнули і прагнуть українці.

Українці прагнули соборности, злуки всіх своїх земель у єдиній вільній і суверенній державі. Сьогодні українці перебувають в одній „соборній неволі", в „соборній тюрмі", що нею є нинішній окупаційний совєтський режим в Україні. Але навіть до тої „соборної тюрми" входять далеко не всі українські землі. (З промови на урочистому засіданні органів ДЦ УНР 22 січня 1969 р.).

6. Відношення до релігійно-церковних справ

Я дуже вдячний Передсоборній Комісії і зокрема Його В и с о копреосвященству Архиєпископові Мстиславу за запрошення мене до участи в цьому Освяченому Надзвичайному Соборі Української Автокефальної Православної Церкви. Це дає мені можливість ще раз практично виконати один з моїх найголовніших о б о в'язків. Оскільки я, як президент УНР в екзилі, маю репрезентувати ідею відновлення незалежної української державности, то моїм обов'язком є постійно підкреслювати величезну вагу, що її Державний Центр УНР прив'язує до справ церковних і до дії Українських Церков...

Я хочу підкреслити взаємну пов'язаність поміж Церквою і Державою. Сильна Церква забезпечує існування сильної Держави і навпаки: в сильній Державі діє сильна Церква.

Українська П р авославна Церква була впродовж століть осередком і джерелом не тільки науки й культури, але й державно-творчої та національної думки й чину...

(Далі буде)

Творчість Богдана Божемського

(Думки з приводу його літньої виставки)

Від давніх часів до сьогодні рисунок являється головним технічним засобом мистця. Чи рисунок виступати буде як завершена праця, чи як допоміжні студії до остаточного опрацювання олійної картини, скульптури чи дереворіту, він виявляє дві головні риси мистця. Перша, — це його технічна спосібність, а друга, — це вияв творчої фантазії та ідеї часу, в якому він живе. Рисунок є ключем до самовияву і технічної здібности в кожній ділі. Це можна без сумніву ствердити, оглядаючи виставку Божемського, на якій показуться олійні картини, темпери, дереворити та кольорові різьби в дереві.

Кожний мистець приносить у світ щось своє у сприйнятті життя, у ставленні до нього. Інша річ, наскільки це йому вдається втілити в твори. У Богдана Божемського, — це спокій, доброта і роздум.

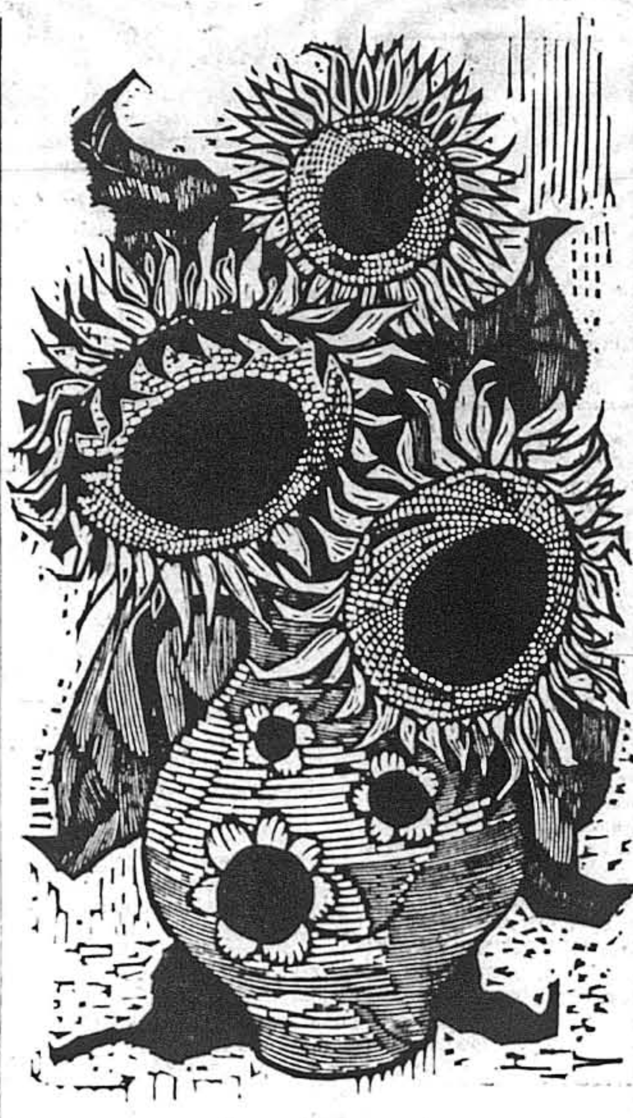
Творчість його проходить двома напрямами. Божемський завершений мйстер дереворіту, а крім цього широко практикує станкове малярство, яке вже позначене творчим почерком і впевнено можна сказати з познаками індивідуального обличчя. Цей факт самим собою встановлює його унікальність. Є мало добрих майстрів дереворіту, які заразом були б творцями добрих олій і навпаки. Сама доба, в якій живемо, штовхає кожного до вузької спеціялізації. Та Божемському треба признати, що він зачерпнув широкого знання про обидві галузі творчости, і вміло використовує їх для посилення свого власного вислову.

Олії Богдана Божемського, — це переважно пейзажі і мертва природа. У пейзажах він не тільки абстрагує від баченого, але й трактує сценарій у такій спрощеній манері, що картини його неначе б мали стати абстрактними у кінцевому висліді, бо природи він не копіює. Він має дефінітивні мистецькі заміри, які з рішучістю допроваджує до кінця. Кольори його спокійні, але містять у собі жагу світла і радости. Богдан Божемський є залежним від конкретних культурних і мистецьких естетичних впливів. Він засвоїв і використовує творчий досвід минулого. Більші або менші познаки й наслідки мистецьких течій в творах Божемського не тяжко констатувати, але до ніякої з тих течій не можна його зарахувати. Він постійно експериментує і прямує до того, щоб залишитись самим собою.

В дереворитах Божемський вносить в нашу графіку конструктивність та закономірність сполучення всіх компонентів графічної форми. Він уникає беззмістовних рішень, властивих чистому конструктивізму з його абстрактними схемами і геометричною точністю. Тематична більшість дереворитів Божемського, — це птахи та звірята. Тут він виявляє добре знання анатомії та знання нюансів звірячої природи.

На кількох останніх виставках Божемського поміщається гін до української тематики. Поважне число експонатів з українською тематикою бачимо і на цьогорічній виставці, що вказує, що Божемський поважно трактує культурні основи свого народу. Почуття фольклорного і етнографічного кольориту, знання одягу тощо, не чужі Божемському, що дає йому можливості провявити це міцніше в цій тематиці.

Богдан Титла

Богдан Божемський
„Соняшники" Дереворит

Заклик Пластової Пресової Служби 5-го Збору КУПО і ПКД

Ню Йорк, 15-го липня 1970 року. Просимо всі Крайові Пластові Старшини, а зокрема пресових референтів і редакторів пластових журналів і сторінок у всіх країнах, де діє Пласт:

1. — Зголосити негайно на адресу ГПБ, найпізніше до 10 серпня 1970 року, усіх пл. пресових кореспондентів та дописувачів, що візьмуть участь у 5-му Зборі Конференції Українських Пластових Організацій (КУПО) і Кінцевій Сесії Пластового Конгресу Другого в Торонті в днях 4 до 7 вересня ц. р.

2. — Просимо їх але тепер негайно подбати, щоб в пластовій, а зокрема головно в загальній пресі були поміщені вістки про справи, зв'язані з підготовкою 5-го Збору КУПО і ПКД,

б) — на З'їзді в Торонті — зареєструватися у Пластовій Пресовій Службі, брати активну участь в пресових конференціях і нарадах З'їзду та дбати негайно і про подавання вісток про важливі події, ухвали та перебіг Збору до пластової і загальної української преси свого краю,

в. — після З'їзду, зложити на руки Пластової Пресової Служби при ГПБ звіт із виконаної пресово - інформаційної праці, долучуючи оригінальні примірники часописів і журналів з поміщеними дописами і статтями, — по змозі до кінця вересня 1970 року та постійно доповнювати їх додатковими джерельними матеріялами

3. — Рівночасно просимо привезти з собою на запляновану Виставку пластових видань і преси під час З'їзду примірники пл. журналів, видань преси свого краю, оригінальні числа чи вирізки дописів про Пласт у загальній українській пресі, картки, коперти, значки, відзнаки тощо.

4. — Рекомендуємо привезти з собою також власні фотоапарат і машини до писання.

Редакції української загальної преси, які бажали б вислати на цей Світовий Пластовий З'їзд своїх власних кореспондентів чи представників, просимо ввічливо подати до відома Головної Пластової Булави (ППС) імена тих кореспондентів, на адресу: Пласт — ГПБ (ППС), 140 Секенд Евню, Ню Йорк, Н. И., 10003.

За Пластову Пресову Службу 5-го Збору КУПО і ПКД:

ред. Олександер Луцький голова

пл. сен. Марія Оджинська секретар

„ЧУДО З ЧУДЕС"

„Коли в Харкові в центрі міста — в парку імени Шевченка будували величезний кінококонцертний палац „Україна", — пише в „Культурі і Житті" електромеханік О. Донцов, — казали, що це буде чудо з чудес. Дві з половиною тисячі він вміщатиме! Що ж ми маємо тепер? Скажемо прямо: це найменш затишний і найменш зручний кінотеатр. Насамперед у ньому немає фойє, тому до початку сеансу всі дві з половиною тисячі людей повинні чекати під дощем або на морозі. І дивний порядок: касирки від руки пишуть номери рядів і сидінь, при чому всі номери треба відзначати в таблиці. Для кожного сеансу доводиться писати на квитках понад 10 тисяч знаків. Чому б їх не друкувати друкарським способом?"

Поезія гравюри

„Лісова пісня" Л. Українки звучить у музиці живе, на кіноекрані, відображена в картинах. Новий цикл ліногравюр — ілюстрації до цієї драми - феєрії щойно закінчила малярка Надія Лопухова. Створена нею колись роботи тому серія офортів була з інтересом зустрінута любителями мистецтва та спеціялістами, які відзначили майстерність і самобутнє образне мислення малярки.

Тепер з'явилося ще 25 нових графічних аркушів. Авторка прагне глибоко і повно розкрити перед читачами образи і зміст „Лісової пісні", передати в своїх роботах чарівні образи природи, оспівані поетесою, з любов'ю зображує мудрого і чуйного дядька Левка, тендітну Мавку, яка в поетичному сприйнятті Лесі Українки не тільки фантастична лісова дівчина, що приваблює чистотою й шляхетністю серця, але й втілення життєдайної природи, яка вмирає взимку, щоб буйно відродитися у весняному розквіті. В числі кращих аркушів Н. Лопухової цього циклу — гравюри „Лукаш і Мавка", „Дід Левко", „Мавка під деревом", „Лукаш грає на сопілці", „Той, що греблі рве, і Мавка", „Мрія", „Пробудження Мавки" та інші.

Графічні роботи Н. Лопухової будуть опубліковані в ювілейному виданні „Лісової пісні", яке готується до друку у видавництві „Дніпро".

(„Молодь України")

„Висока техніка"

За підписом 12 молодих робітників - будівельників у московській „Комсомольській Правді" з 28 липня опубліковано такого листа:

„Дорога Редакціє! Пише до Вас бригада мостобудівничих з всесоюзної ударної будови Хребтова. Ми приїхали в Іркутську область з різних міст СССР, щоб запомогти в будові нової сибірської залізниці.

Нас привезли на 183-ій кілометр дороги. Дали завдання. Однак, цілими тижнями ми сидимо без діла. Нема техніки. Маємо всього лише два бульдозери, а в тутешніх умовах без них, як без рук. Щоб приїхати під'їзд для крана ми збираємо каміння і руками вимощуємо дорогу по болоті...

Біля нас працюють інші організації. І от майстер наш бігає до сусідів і вижебрує у них то екскаватор, то бульдозер. Тоді у нас свято! Але частіше майстер приходить ні з чим...

Може, лист цей дійде до Вас, коли ми будемо будувати вже другий міст. Але ми знаємо, що й на іншій дільниці все буде по-старому..."

„КУЛЬТУРНІ АРАБЕСКИ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тача в цій поемі, так це щирий, непідроблений гумор. А ще більше магія вірша. Вірш з-під пера Зої Когут легкий, плинний. Ця його легкість родить оманне почуття, що авторка могла б розказувати так без кінця. А тут історія обривається на одному розділі. Як? Чому? Невже ж всі пригоди закінчаться одною ескападою з провінції в центр? Одними „Культурними А р абесками"? Чому не розказати більше? Хіба ж батьки народу не побачили й інші і не вигадали, крім забав, ще маніфестацій, зборів, концертів, конвенцій? Чому ж не описати і цього? Чому не спробувати створити цілий сюжет, закинувши може Мамаїв та Енеїв, з новим героєм, з модерним втіленням емігранта скитальця, який, відірваний від рідної землі, розгубився в світі. Або взяв на себе місію інформувати про Україну, її добре й не знаючи. Аби..

Ще деякі культурні шпари в ідеології отари —

Авторці підказувати зайво. В обговорюваній збірці проявила вона себе як першорядний політичний сатирик, з великими можливостями. „Культурні Арабески" — прекрасний вступ до збірки Зої Когут і одночасно багато обіцюючий четуп до дальшої її творчости.

І. Смолій

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що 30-го липня 1970 р. відійшла у Вічність наша Найдорожча

МАТИ, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

АНТОНІНА з ПОХОВСЬКИХ
КОРДУБА

б. учителька, вдова по бл. п. проф. гімназійному в Тернополі, СТЕФАНОВІ КОРДУБІ, проживши 82 роки.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 31-го липня 1970 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Burnet & Rockefeller, Red Hook, N.Y.

ПОХОРОН в суботу, 1-го серпня 1970 р. на Українському Православному Цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. о год. 1-ій дня.

В глибокому смутку:

доньки: СОФІЯ і ОКСАНА
зять — МИКОЛА
внуки: ТАНЯ з чоловіком ЕВГЕНОМ, ЮРІЙ і РОМАН
правнуки: ДАНИЛО, АНДРІЙ, ПАВЛО і ТАНЯ

Oksana Bjaszenko, RD 1, Box 30, Tivoli, N.Y. 12583

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що дня 9-го липня 1970 р., у Словаччині, відійшов у Вічність, у 80-му році життя

СВ. П.
Д-р ВОЛОДИМИР ПЕЖАНСЬКИЙ

бувший суддя у Львові, опісля в Ужгороді, Начальник Вищого Суду Карпатської України, вкінці Предсідник Сенату Крайового Суду у Словаччині — на емеритурі.

ПОХОРОНИ відбулися 13-го липня 1970 року.

У глибокому смутку:

дружина ЕДИТА з Родиною
брати: ОЛЕКСАНДЕР і МИХАЙЛО з Родинами

З глибоким смутком сповіщаємо Українське Громадянство, Членство УРСоюзу, а зокрема Гостей Оселі „Верховина" в Глен Спей, Н. Й., що дня 29-го липня 1970 р. у лічниці Port Jervis, N.Y. відійшов у Вічність на 73-му році життя

СЛ. П.
ГРИГОРІЙ БОЄЧКО

довголітній шеф кухні Оселі.

Дружині Марії, Дітям, Внукам та цілій Родині, складає щирі вислови глибокого співчуття

УПРАВА ОСЕЛІ УРСОЮЗУ „ВЕРХОВИНА"
Глен Спей, Н. Й.

Замість квітів на свіжу могилу нашого Дорогого Родича

бл. п. д-ра Василя Яціва

складаємо 20.00 долярів на Фонд „Церква в Потребі"

Інж. Дмитро і Ірина ЮРЧИШИН з Дітьми

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. МОТРІ ГРУШКЕВИЧ-БІГУН

складають 20.00 долярів на Фонд Катедри Українознавства в Гарвардському Університеті

Атенс, Огайо д-ри мед. Люїза, Евген і Павло ОМЕЛЬСЬКІ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. МАРІЇ КАРПІНСЬКОЇ

яка померла 10 липня 1970 р. у Львові, складаю 40.00 долярів через Б-во Броди Лев Інк. на Українських Воєнних Інвалідів.

Родині, Мужеві і Синові висловлюю своє щире співчуття.

КАРПА

Подаю до відома Приятелям, Знайомим і Пластовому Братству, що

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
ЗА СПОКІЙ ДУШ

бл. п.
МОТРІ ХРИСТИНИ ГРУШКЕВИЧ БІГУН

та її двоєрідної сестри

бл. п.
ОКСАНИ МЕЛЯНІЇ ГРУШКЕВИЧ

що несподівано і трагічно відійшли від нас
відправиться

в неділю, 2-го серпня ц. р. о год. 11:15 перед пол.
в церкві на Союзівці

За Родину —
вуйко ЗЕНКО ТИМКІВ

ПІДПІЛЬНЕ ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

(Закінчення зі стор. 2-ої)

глядів у часі заслання: „Дуже хотілося позбутися інтернування... Для звільнення потрібно було робити щось нове. Мої давніші реалістичні пейзажі не надавались для мого звільнення. Одного дня я зрозумів, що абстрактне малярство належить заохаяти. В 1954 році в глухому селищі Казахстану я зробив перші спроби. Два роки пізніше повернувся до Москви вже знаючи, що абстрактне малярство було помилкою в напрямку мого життя..."

„Коли нас троє повернулося до готелю, зустріли там одну дівчину, службовку Академії Наук, яка кілька днів тому дала мені бібліографічний довідник. Обмінявшись з нею кількома словами, повертаюсь до своїх супроводжувачів... В. подивився на мене недовірливо: „Ця дівчина попередила, що чекатиме тут?" — запитав мене. „Ні, для чого?" — відповідаю. „Вона є поштовим голубом" — пояснює В. — „Ви не знаєте? Зрозумійде, що Академії Наук не потрібно діставати гроші в такий спосіб..." Він розповів мені про кілька підозрілих інцидентів, при яких завжди була присутня ця дівчина..."

„Є „поліція від культурних справ", яка, направду, присутня скрізь, її існування, безперечно, діє гірше (на мистця), ніж матеріяльна скрута. Її тінь сунеться за ним на вулиці, сідає з ним до столу, слухає, що він говорить по телефону, стоїть у дверях, коли він береться до малювання... Наслідок майже завжди трагічний... жертва потрапляє під офіційні репресії".

Арсен Погрібний наводить кілька прикладів, коли режимові переслідування дощенту вбили творчого духа в здібних малярів, які тепер, не бажаючи відтворювати на полотнах „позитивних героїв" у дусі соцреалізму, але щоб якось прожити, малюють ось так: „Дімітрій Краснопєвцев живе на вулиці Кропоткіна... малює тепер глечики, розбиті речі, смоки, зброю, мінеральні кристали..."

Однак, є й такі мистці, що перетривавши чимало переслідувань влади і живучи сьогодні в дуже тяжких умовах, не здаються, сміливо продовжують боротися за вільне мистецтво. До них належить скульптор Ернст Неізвестний. Відбувши півзаслання, а згодом справжній концентраційний табір, Ернст Неізвестний, повернувши з Ленінграду, виконав у забороненому бароковому стилі кілька робіт свого „Воєнного циклу", а потім, у тому ж стилі, подав цикл скульптур „Роботи й півроботи", що їх у 1962 році особисто Хрущов викинув з виставки в московському Манежі.

Артист Юрій Васільєв — маляр, графік і скульптор. Він „офіційно здеклярувався за лібералізацією... методично... обстоював... усі принципові тенденції мистців Заходу, яких цілком ігнорували в Совєтському Союзі. Повернувши із заслання в 1957 році, насамперед намалював абстрактну картину „Гренляндія". Арсенові Погрібному він сказав: „Наші ідеї революційні і вони згодом тріюмфуватимуть". В остаточному висліді вірять у перемогу і мистці Леонід Поліщук, Владімір Янкілевський, Лев Нусберґ. Вони вважають своє мистецтво революційним, а урядові заходи проти нього — контрреволюційними...

На думку автора статті, рух мистців, не згідних з офіційним курсом соцреалізму, все шириться та зростає. Бюрократи, як називає він совєтських цензорів, тих мистців всіляко переслідують, аж до арештів і заслань включно.

Та всіх, хто бореться за волю мистецтва і духовости — годі подолати. Цей висновок робить наприкінці своєї статті Арсен Погрібний.

ДОПОВІДЬ О. СОНЕВИЦЬКОЇ В ГАНТЕРІ

В суботу, дня 8-го серпня о год. 7.30 веч. в пансіоні „Ксеня" в Гантері відбудеться доповідь Ольги Соневицької „Три собори св. Софії (Царгород, Київ, Рим) очима репортажистки". Доповідь буде ілюстрована прозірками.

Покликано Дирекцію Українського Католицького Цвинтаря Стемфордської Єпархії

Стемфорд. — Преосв. Йосиф Шмондюк, єпископ Стемфордськкий, повідомляє про назначення Ради Кураторів та Дирекції Українського Католицького Цвинтаря св. Духа Стемфордської Дієцезії. Обрано Дирекцію цвинтаря в такому складі: Преосв. Йосиф Шмондюк, єпископ — президент; о. прелат Еміліян Монастирський, генер. вікарій — віце-президент; о. прелат Іван Стах, канцлер і парох церкви св. Михаїла в Йонкерсі — касир; адв. Іван Флис, Ню Йорк — секретар. Кураторами цвинтаря назначені: о. Володимир Гавліч, парох церкви св. Юрія в Ню Йорку; о. Антін Борса, парох церкви св. Петра й Павла в Джерзі Сіті; о. Михайло Гринчишин, парох церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку; о. Петро Федорук, парох церкви Благовіщення, Фреш Мідовз, Н. И. о. Николай Вояковський, парох церкви св. Духа, Бруклин-Північ; о. Богдан Волошин, парох церкви св. Николая, Вотервліт; і о. Михайло Горошко, парох церкви пресв. Трійці, Елленвіл, Н. И.

Заряд цвинтаря сподіється, що цвинтар, який находиться в місцевості Гемтонбурґ, повіт Орендж, Н. И. буде відданий до вжитку в місяці жовтні, ц. р. Корпорація цвинтаря зареєстрована в стейті Ню Йорк, тому тимчасова адреса його находиться в Йонкерсі: Ukrainian Catholic Cemetery, St. Michaels Rectory, 25 Chesnut Street, Yonkers, N. Y. 10701

Крім адв. Івана Флиса, ще такі три інші світські особи є кураторами цвинтаря: Григорій Ярема, похоронний директор в Ню Йорку; д-р Василь Вереш, Йонкерс, Н. И., і Василь Чолій, куратор церкви св. Михаїла в Йонкерсі, Н. И.

Отець прелат Іван Стах є назначений директором, а д-р Василь Вереш, адміністратором дієцезального цвинтаря св. Духа. Як тільки поміри цвинтаря будуть укінчені і похоронні місця визначені — будуть розроблені дальші пляни будови церкви та відповідного пам'ятника на цвинтарі. Український Католицький Цвинтар св. Духа находиться пару миль від в'їзду Гарріман на нюйоркському „трувею" і в'їзду ч. 17 і 6.

Як довго заряд цвинтаря не матиме своїх власних відповідних оперативних фондів, Дирекція цвинтаря є уповноважена випустити бонди з 5 відсотками на три роки. Бонди ці будуть випущені в ціні по 100.00 долярів. Церковні організації та поодинокі особи, які бажали б інвестувати в Українському Католицькому Цвинтарі св. Духа, можуть зголошуватись до касира о. прелата Івана Стаха на адресу:

Msgr. John Stock, Treasurer,
Holy Spirit Ukrainian
Catholic Cemetery,
25 Chesnut Street, Yonkers,
N. Y., 10701.

Чеки і грошові перекази слати на цю адресу. Всі чеки і перекази виставляти на: Holy Spirit Ukrainian Catholic Cemetery.

Показ обрядовости в Ню Йорку

Наші народні вірування, обряди й звичаї — це цінна особливість нашого побуту. Вони творились довгими століттями і віддзеркалюють світогляд нашого народу. У нашому сучасному побуті стараємось їх зберегти і передати молодому поколінню.

Та не все і всюди маємо відповідний підхід до того. Наше село колись добре зберігало народні обряди й звичаї, та небагато з того перейняло місто у свій побут. Через те не всі знають, що суттєве, а що менш важливе.

Щоб зарадити цьому — Культ. Освітня Комісія Союзу Українок Америки розпочала студії нашої обрядовости. Оце вже третій рік проводить їх у формі студійних вечорів, семінарів і показів. Вони вдбуваються по черзі в різних осідках Окружних Рад СУА, а саме в Ню Йорку, Нюарку і Філядельфії. Сьомий з черги Вечір влаштувала Культ. Освітня Комісія разом із Окр. Радою СУА 8-го березня 1970 р. в Ню Йорку. Його темою було „Обрядове печиво".

Вечір відкрила п-і Оксана Рак, голова Окр. Ради, вітаючи виконавців програми, представниць Об'єднання Укр. Прав. Сестрицтв пп. О. Селепину і В. Драч і чисельно прибулу публіку, яка дуже виповнила вщерть домівку 64-го Відділу СУА в Народному Домі. Рівночасно представила членів Культ. Освітньої Комісії. У її склад входять — п-і Наталія Чапленко — голова, пп. Лідія Бурачинська, Анна Кізима, Зірка Галів, Уляна Любович, Ольга Літепло, Н. Курис. Проводила Вечором пані Лідія Бурачинська.

Першою точкою програми була доповідь п-і Ірини Кашубинської з Клівленду „Обрядове печиво". Вона вказала на те, що старовинні обряди пов'язані з жертвою Богові. Спершу жертвували тварин, а пізніше печиво. Воно може бути обрядове, коли з ним пов'язана якась дія, або традиційне, коли впродовж довшого часу його вживають при якійсь нагоді. Доповідниця вичислила всі роди печива, пов'язаного з календарними святами чи родинними обрядами.

На окремому столі були уставлені зразки печива. Скраю виднівся різдвяний колач, який печуть на Буковині, далі коровай із Любачівщини, потім дивень і шишки із Полтавщини та книш із Дніпропетровщини. Слідувало пояснення цих виробів. Колач спекла пані Кашубинська за зразком і приписом Савелі Стечишин; коровай п-і Марія Демидчук за зразком її рідного села Горасць на Любачівщині. Дивень і шишки із Полтавщини спекла п-і Марія Білецька, що тепер проживає у Вайнленді, Н. Дж., а книш із Дніпропетровщини п-і Віра Драч, яка прибула з Черча на цей Вечір. Пані Демидчук і Драч докладно пояснили звичаї, пов'язані з цим печивом.

Чергова точка праграми була милою несподіванкою. Співочий ансамбль Окр. Ради у складі — пп. Лідія Котлярчук, Марія Стефанишин, Олена Гентиш, Зіна Раковська і Марія Шайда відспівали кілька весільних пісень. Це були пісні коровайні і для Дівич-Вечора з Покуття і Поділля. Дві з них з пам'яті записала п-і М. Стефанишин (с. Пуків, пов. Рогатин), а інші взяті зі збірника „Укр. Нар. Мелодії" Лиська.

На кінець чекала присутніх ще одна несподіванка. Об'єднання Українських Православних Сестрицтв погодилось вивести показ прозірок із зразками обрядового печива. До цікавих кольорових світлин, що зарисувались на екрані, пані Віра Шпаківська Драч давала вичерпні пояснення. Поверх 20 зразків печива різного роду перейшло перед глядачами.

Присутні ставили ще численні запити. Видно було, що справа обрядового печива глибоко цікавить і хвилює не тільки старших, але й молодих слухачок. Висловлено побажання, щоб цей спис разом із приписами був зібраний і виданий окремою книжкою. Пояснення й відповіді подавали пп. Віра Шпаківська-Драч і Ірина Кашубинська.

Подякою всім виконавцям п-ні Л. Бурачинська закрила Вечір. Постановлено продовжувати цю дослідну й освідомну працю.

Л. Б.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 8-го СЕРПНЯ 1970 р.

ЧИКАГО, Ілл. Збори Б-ва св. ап. Петра і Павла 220 Відд. о год. 7-ій веч. в Союзовому Домі. Проситься вирівняти чл. вкладки і відібрати дивідендові чеки. — Управа.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!